

Nyt fra **ASSISI-KREDSSEN**

Juni 2019

nr. 99

INDHOLD:

ASSISI-KREDS DATOER

Rejser	<i>side 3</i>
Årsberetning	<i>side 4</i>
Generalforsamlingsreferat	<i>side 8</i>
Det med klimaet	<i>side 9</i>
På Frans af Assisi' veje	<i>side 10</i>
Frans på korstog	<i>side 13</i>
Dagbog for forårsrejsen	<i>side 16</i>
Bestyrelsen	<i>bagsiden</i>

- ◆ 6. - 9. september 2019:
Weekendtur til Vадstena
(ingen ledige pladser)
- ◆ 29. sept. - 7. okt. 2019
Rejse til Assisi
Se næste side!
(henv. Susanne Gram Larsen)
- ◆ 23. november 2019
Efterårsmøde i Vejleå Kirke
Erik Strid:
"Fortællingen om Frans af Assisi"
- ◆ 29. februar 2020
Årsmøde i Natanaels Kirke
- ◆ 22. - 30. maj 2020
Rejse til Assisi
(henv. Gunnar Bach Pedersen)

Forsidebilledet ...

Alle, som har været med i Assisi, kender Giotto's serie af billeder om Frans' liv. Forsidebilledet stammer fra en anden fremstilling den samme historie.

I 1450 blev den florentinske renæssancemaler Benozzo Gozzoli udpeget til at male denne billedserie i koret i Franceskanerkirken i Montefalco.

Den er nu nedlagt som kirke og indgår i byens museum, hvor vi havde lejlighed til at se billederne på forårsrejsen.

Assisi-rejser

Der er stadig ledige pladser på efterårsrejsen til Assisi

29. sept. - 7. okt.

Rejsen bliver ledet af Susanne Gram Larsen og Gunnar Bach Pedersen.

Det er på efterårsrejsen, der er mulighed for at opleve festen på Frans' helgendag.

Program og tilmelding på adressen:

<http://assisi-kredsen.dk/rejse>

eller ved henvendelse til

Susanne Gram Larsen
Mathilde Parken 5, st.th.,
3400 Hillerød
tlf. 20 64 00 46
sglarsen@mail.dk

FORÅRSREJSEN 2020

Forårsrejsen planlagt til at finde sted 22. - 30. maj.

Program foreligger ikke endnu, men vil senere også kunne findes på

<http://assisi-kredsen.dk/rejse>

Henvendelse om rejsen til
Gunnar Bach Pedersen
Bjerggården 20, 4.tv., 2635 Ishøj
tlf 23 60 82 70
gbp@assisi-kredsen.dk

Årsberetning

Ved Assisi-Kredsens årsmøde 23. februar 2019

Det er så den dag, hvor vi i bestyrelsen i Assisi-Kredsen skal stå til regnskab overfor medlemmerne. For selv om I har valgt en bestyrelse, så er det jo i sidste ende medlemmerne, der bestemmer. Det kan I gøre ved at komme med forslag, som bestyrelsen har at rette sig efter, hvis de bliver vedtaget her på årsmødet. Og det kan I gøre ved at bestemme, hvem der skal være medlem af bestyrelsen.

Det er altså medlemmernes kreds og derfor vil jeg begynde med jer. Der 241 personer, som er medlem af kredsen. Vores medlemstal er altid lavest her først på året, nogle ophører som medlemmer, når de ikke har betalt deres kontingent for sidste år. Og så kommer der i årets løb nye, som melder sig ind – og tit også nogle af de gamle, som har fortrudt, at de ikke mere er medlemmer.

Vi har nogle aktive medlemmer, de møder op til vores møder og vores rejser er altid – næsten fuldtagne.

Årsmødet i år finder sted i Enghave Kirke, hvor vi har mødtes i mange år. Den lokale vurdering er, at der ikke mere er plads til os her. Men vi har så alligevel fået lov til at være her ved dette årsmøde. Og vi synes jo også, at vi skylder medlemmerne at se Enghave Kirke i dens nye udformning.

Bestyrelsen

Bestyrelsen består af syv medlemmer, hvoraf de seks er valgt på årsmødet. Desuden har vi to suppleanter, som deltager i bestyrelsesmøderne på lige fod. De har ganske vist ikke stemmeret, men da vi aldrig stemmer i bestyrelsen, har det ikke nogen praktisk betydning. Derudover har vi iflg. vores vedtægt et indsuppleret medlem, Bo Høgh Rasmussen, for at få en kapabel person til at varetage kassererfunktionen. Desværre har Bo meddelt bestyrelsen, at han med udgangen af 2019 ophører som kasserer. Vi har forsøgt at overtale ham til at ændre mening, men det er desværre ikke lykkedes. Vi har endnu ikke fundet en afløser.

Bestyrelsen har i det forløbne år været samlet til tre bestyrelsesmøder. Tak til de medlemmer, som har været værter for os, og for det traktement, som de altid forsøder os med efter vores ”hårde” bestyrelsesarbejde.

Arrangementer i det forgangne år

Det er et år siden – minus én dag – at vi sidst var samlet til årsmøde – det var i Elias-kirken. Efter generalforsamlingen havde jeg påtaget mig efter ringe evne at give en

---

indføring i den litteratur, der er skrevet om Frans af Assisi – eller rettere en lille del af den, for der er skrevet meget mere. Vægten i mit foredrag lå dels på tiden efter Frans' død og på de helgenbiografier, som da blev skrevet, dels på skildringer fra det sidste århundrede, hvor det måske kan forekomme overraskende, at ganske mange forfattere, der er kendt for helt andre genrer, også har følt behov for at skrive om Frans.

Efterårsmødet fandt sted i Vejleå Kirke i Ishøj, hvor vi følte os virkelig godt modtaget. Så det bliver næppe sidste gang. Vi begyndte som altid med gudstjeneste, og i forlængelse af den fik vi en præsentation af kirkebygningen og dens udsmykning. Der er en totaludsmykning af Peter Brandes, hvoraf især hans glasmalerier er kendte.

Efter frokosten fik vi besøg af Lissie Lundh, som har skrevet bogen Clara af Assisi, Fattigdommens mystiker. Det gjorde hun godt, og det var godt at få en god indføring i Frans' kvindelige modstykke, som vi nok beskæftiger os for lidt med. I kan læse indtryk fra efterårsmødet i det nummer af vores blad, som også rummer indkaldelsen til årsmødet (blad nr. 98).

Gudstjeneste og frokost er faste dele af vores møder. Tak til dem, der hjælper med der: Til Eva Rungwald, der hjælper os med kirkesangen, og til dem, som sørger for god frokost og at der bliver ryddet godt op efter den. Eva og Blanka sørger også for at vi kan købe bøger og kort ved møderne.

Sidste år kunne vi se tilbage på en nyskabelse – en endagstur med egen transport, fordi det var blevet så dyrt at leje bus. Nu er det så ikke mere en nyskabelse men en tradition. For vi havde i efteråret en tilsvarende tur, denne gang til Helsingør med engageret rundvisning i Danmarks bedst bevarede middelalderlige kloster. Vi fortsatte også traditionen med at følge op med en frokost på en italiensk restaurant. Også i år var der god tilslutning til denne tur, så det bliver ikke den sidste, selv om vi ikke har planlagt en i år, da vi i stedet har en weekendtur til Birgittas Vadstena. Men årsmødet kan jo selvfølgelig pålægge bestyrelsen også at lave en i år.

Rejserne blev igen sidste år gennemført med god tilslutning – forårsrejsen blev ledet af Michael Plum og mig, efterårsrejsen af Susanne Gram Larsen sammen med mig.

På forårsrejsen så vi som altid de steder, som har tilknytning til Frans og Clara – i Assisi og i omegnen – og på La Verna. På turens sidste dag gjorde vi en omvej på vej til lufthavnen for at se Den hellige Benedikts oprindelige kloster i Subiaco, som bl.a. er kendt for at rumme det ældste billede af Frans, malet mens han endnu var i live – efter han havde aflagt besøg i klosteret.

Efterårsrejsen fandt sted, som traditionen byder, sådan at vi var i Assisi til Frans-festen. Det særlige ved denne rejse var, at vi sluttede med besøget på La Verna, hvor

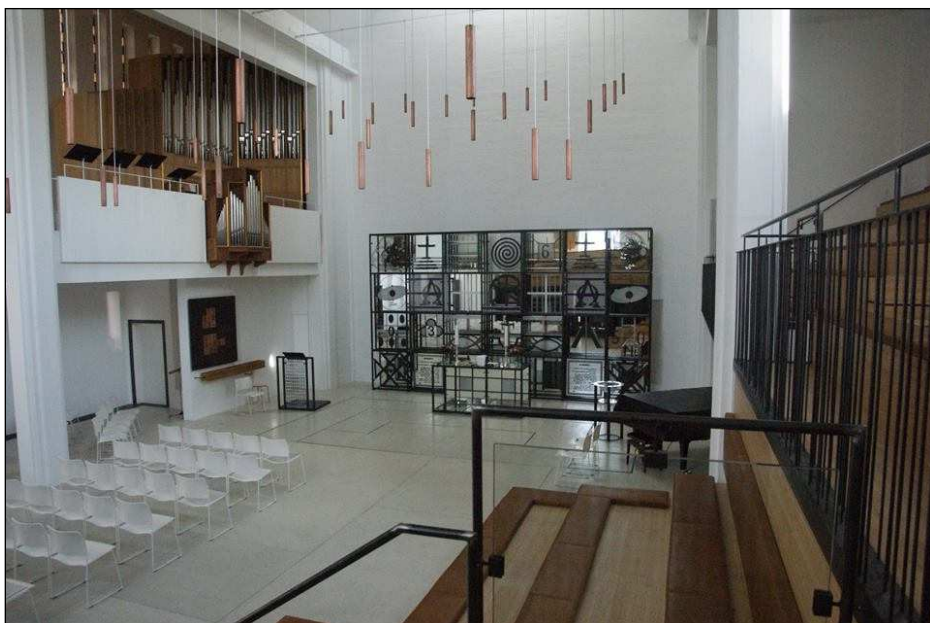

vi havde en overnatning i klosterets gæstehus. Da hjemrejsen var fra Bologna, fik vi også mulighed for undervejs til lufthavnen at gøre et alt for kort visit i Ravenna og se nogle få af de fantastiske oldkirkelige mosaikker.

Vi rejser to gange om året ned for at besøge Frans, der er skytshelgen for økologi og naturbeskyttelse. Vi rejser med fly og er derved med til at udlede en masse CO² med de problemer, det skaber og de endnu større, det vil skabe i fremtiden. Det kan ikke undgå at give os røde ører. Men hvad skal vi gøre ved det? Vi kunne selvfølgelig bare blive hjemme, eller tage derned på "Frans' heste", som er den italienske udgave af "apostlenes heste" altså at vandre til fods. Det vil bestyrelsen dog ikke foreslå. Men der er også en anden mulighed for at modvirke vores skadelige flyvning, nemlig ved at understøtte projekter, som virker i den modsatte retning og er med til at formindske udledning af kuldioxid.

Kontakten med medlemmerne.

For at medlemmerne kan finde ud af, hvad der sker i kredsen, udgiver vi vores lille blad, som er udkommet med tre numre i 2018. Desuden bruger vi vores hjemmeside og vores Facebook-side. Det kan anbefales at følge med også der, idet oplysninger tit kommer tidligere dér. Det er også en god idé at give os jeres e-mailadresse, hvis I har

Årsmødet blev holdt i Enghave Kirke

---

en, for det giver mulighed for at modtage nyhedsbreve fra kredsen. Med hensyn til bladet, så har rundt regnet halvdelen af medlemmerne modtaget det via Internettet. Det indførte vi, efter at det var blevet foreslået og vedtaget på et tidligere årsmøde for at spare og derved holde kontingentet nede. På en måde fungerer det vist godt nok, men rigtig mange vælger stadig at få det på post, og det er mit indtryk, at temmelig mange modtager bladet via nettet mere af pligt end af lyst. De ville i virkeligheden hellere have et trykt blad, som jo nok også har den fordel at det er nemmere at gå til og få læst for de fleste. Hvis vi har ret i den formodning, så er vi i bestyrelsen ikke ude på at genere medlemmerne, så vi er villige til at gå tilbage til det trykte blad til alle. Det kan måske komme til at kræve en mindre kontingentstigning, men dog i begrænset størrelse.

Forslag til drøftelse og stillingtagen

Bestyrelsen har på baggrund af det, som jeg har fremført i denne årsberetning to ting, som vi gerne vil bede årsmødets deltagere om at drøfte og tage stilling til:

1. Assisi-Kredsen indregner i rejseprisen et bidrag til projekter, der medvirker til nedsættelse af udledning af kuldioxid. Efter foretagne undersøgelser forventes det, at et passende bidrag vil ligge på ca 100 kr pr rejse. Det vil ikke betyde en her og nu forhøjelse af prisen på rejser, men vil naturligvis betyde, at overskuddet bliver mindre.
2. Assisi-Kredsen går tilbage til at udsende Nyt fra Assisi-Kredsen i trykt form til alle medlemmer. Samtidig får bestyrelsen bemyndigelse til, hvis det er nødvendigt, at hæve kontingentet fra 2020 med max. 25 kr pr medlem.

Til afslutning, vil jeg gerne sige tak til vennerne i bestyrelsen og til alle vores medlemmer for godt fællesskab i de forskellige arrangementer, møder og rejser, og for positive tilbagemeldinger, - kritiske må I også gerne komme med for derved at gøre vores kreds endnu bedre.

Fred og alt godt!
Gunnar Bach Pedersen

25. februar 2019

Generalforsamling 2019 i Assisi-Kredsen, Enghave Kirke, 23. februar 2019

Gunnar Bach Pedersen bød velkommen til Assisi-Kredsens generalforsamling 2019. Dagsorden var udsendt i "Nyt fra Assisi-Kredsen" nr. 98.

Ad. 1. Valg af dirigent. Jan Erik Nielsen blev valgt med akklamation.

Jan Erik Nielsen takkede for valget og startede med at konstatere, at generalforsamlingen var lovlig indkaldt.

Ad. 2. Jan Erik Nielsen gav derefter ordet til Gunnar Bach Pedersen for formandens beretning.

Gunnar Bach Pedersen løftede i sin beretning sløret for to forslag, bestyrelsen ønskede at drøfte med generalforsamlingen under punkt 7, nemlig at vi fremover skal betale CO2-kompensation for vores flyveture til Assisi, samt at vi udsender vores blad i trykt form til alle.

Derudover meddelte formanden, at kasserer Bo Høgh Rasmussen stopper ved udgangen af året, og at vi skal have en ny kasserer.

Formandens beretning blev godkendt med akklamation.

Beretningen bringes i kommende nr. af "Nyt fra Assisi-Kredsen".

Ad. 3. Regnskabet 2018 (bragt i "Nyt fra Assisi-Kredsen" nr. 98) blev gennemgået af Bo Høgh Rasmussen. Der var herefter tid til spørgsmål til kasserer og regnskab. Regnskabet blev herefter godkendt med akklamation.

Budget 2019 (bragt i "Nyt fra Assisi-Kredsen" nr. 98) blev gennemgået af kassereren.

Budget blev godkendt med akklamation.

Ad. 4. På valg i år Gunnar Bach Pedersen, Frederik Hjerrild og Eva Rungwald. Alle tre genvalgt med akklamation.

Ad. 5. Valg af suppleant. På valg i år er Johan Petersen.

Johan Petersen genvalgt med akklamation.

Ad. 6. Valg af revisor. Bestyrelsen indstillede Aase Rønkilde.

Aase Rønkilde blev valgt med akklamation.

Valg af revisorsuppleant. Bestyrelsen indstillede Karin Mortensen.

Karin Mortensen blev valgt med akklamation.

Ad. 7.

Der var indkommet to forslag til bestyrelsen, begge indsendt af bestyrelsen selv.

Assisi-rejser og CO₂-kompensation

På årsmødet vedtog vi, at Assisi-Kredsen betaler CO₂-kompensation, når vi flyver til Italien. Det bedste ville være at finde en anden transportform med mindre CO₂-udledning, og der blev da også stillet forslag om Assisi-rejser med tog. Det har vi faktisk prøvet tidligere.

Men så længe vi flyver, så må vi gøre noget for at modvirke de klimaskadelige virkninger. I den forbindelse har jeg været i kontakt med Folkekirkens Nødhjælp, som har en ordning, hvor der plantes træer i Uganda for at neutralisere udledningen af klimaskadelige luftarter.

Vi har en aftale om, at vi støtter dette projekt ved at betale et beløb, som udgør 110 kr pr Assisi-deltager.

I den forbindelse vil vi gerne også gøre noget, som vi normalt ikke gør, nemlig at reklamere for et flyselskab. Vores rejser foregår hyppigst med SAS, og der har man netop indført, at flyselskabet betaler CO₂-kompensation for de rejsende, som er medlem af SAS' bonusordning. Så hvorfor

ikke melde sig ind og få et bonuskort og så lade flyselskabet betale? Det kan I gøre på sas.dk - samtidigt skal I så også huske at opgive nummeret på jeres bonuskort, når I melder jer til en Assisi-rejse.

-
1. Forslag om, at vi fremover betaler CO₂-kompensation for vores flyveture, når vi rejser til Assisi, fx kr. 100 pr. person. Forslaget blev vedtaget. Bestyrelsen blev bedt om at overveje muligheden for togrejser til Assisi.
  2. Forslag om, at vi går tilbage til at udsende vores blad i trykt form til alle medlemmer. Forslaget blev ikke vedtaget, og medlemmerne kan således fortsat vælge mellem at få tilsendt bladet i trykt form eller digitalt pr. mail.

Ad. 8. Intet til evt.

Jan Erik Nielsen
Dirigent

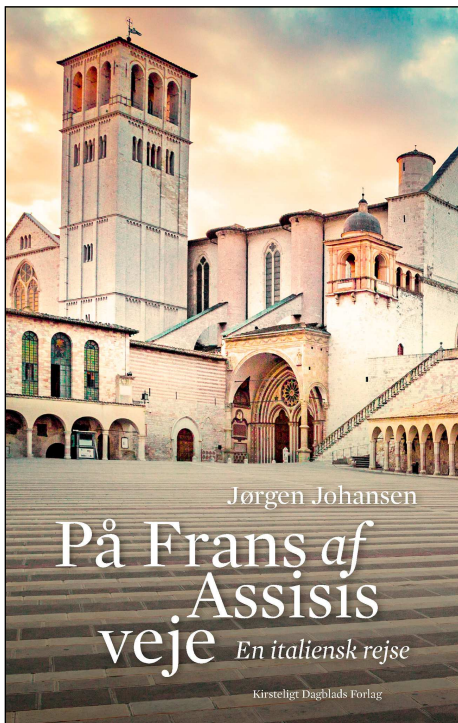
Gunnar Bach Pedersen
Formand

Susanne Gram Larsen
Referent

Bog anmeldelse ved Gunnar Bach Pedersen:

På vej med Frans

– dog med svinkeærinder og biveje.

*Jørgen Johansen:
På Frans af Assisi veje.
En italiensk rejse.*

Kristeligt Dagblads forlag

Jørgen Johansen interesserer sig for de gamle europæiske pilgrimsruter og her skrevet bøger om vejene til Rom, Santiago og Nidaros. Hans nyeste bog handler om vejene til Assisi – eller vi skulle måske snarere sige vejene fra Assisi, for det er kendetegnende for Assisis helgen, at han var den, som drog ud i verden – ja han har været i to af de tre nævnte pilgrimsmål, men dog ikke i Trondheim (men hans brødre nåede til Norden og oprettede kloster i Ribe allerede seks år efter Frans' død.) Så der er mening i, at bogen ikke parallelt med de andre kom til at hedde *Vejen til Assisi*, men *Frans af Assisis veje*.

Hvad rummer så denne nye bog om Frans? Ja, ligesom Frans kommer den langt omkring.

Frans levede for længe siden, men forfatteren begynder i nutiden. Hvilken inspiration er der for nutiden i dette middelaldermenneske?

Han peger på, at der udenfor basilikaen i Assisi i en periode lå en flygtningebåd fra øen Lampedusa som del af en julekrybbe. Der er sammenhæng mellem den person, som afbildes af Giotto inde i kirken, og de etiske udfordringer, som de mange flygtninge stiller os overfor. Og ligeledes fremhæves hans aktualitet af, at den sene-

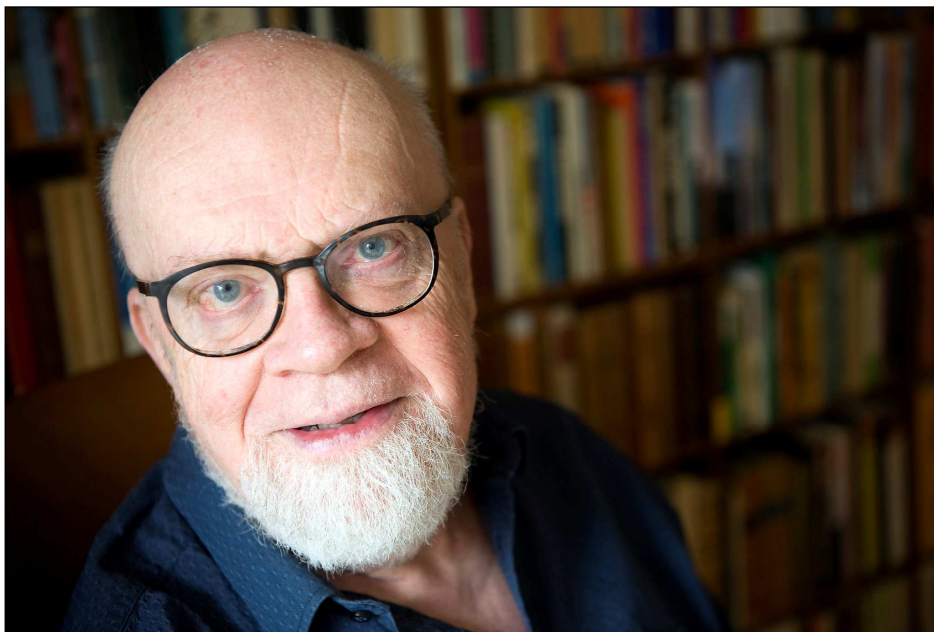
ste pave har taget hans navn. Og den dag i dag ”mødes kulturturisten og clarissersøsteren” på La Verna for at beskæftige sig med noget så fremmedartet som Frans’ stigmatisering.

Den lille fattige munk er også gennem tiderne blevet skildret i litteratur, musik og malerkunst. Han skildres ikke blot i samtidige franciskaneres helgenlegender, men også i værker af det sidste århundredes store forfattere som Hermann Hesse og Dario Fo – og vores egen Johannes Jørgensen.

Så får vi en præsentation af Frans’ by og dens omegn, om hvordan Frans voksede op dér og udvikler sig fra en livsglad ung mand med ridderambitioner til den asketiske forkynder af glæden og fredens evan-

gelium. Vi kommer med Frans til Rietidalen med dens små franciskanske klostre og til Rom, hvor Frans jo især kom for at opnå pavelig godkendelse af sin og sine brøders livsstil og forkyndelse. Her præsenteres vi også for det, som vist er ukendt for mange Frans-interesserede Romrejsende, at der også i Rom findes en huleagtig celle, hvor han skal have overnattet - i kirken San Francesco a Ripa.

Efter Rom skal vi ud på nogle af de vandringer, som Frans foretog. Og her er det, at forfatteren fra Frans’ veje forvilder sig ind på utallige biveje. Han fortaber sig i sin interesse for Toscanas skønne byer og giver omfattende skildringer af disse byer og deres kunstværker med den spinkle forbindelse til bogens emne, at Frans er kommet forbi og kan have gjort sig sine

---

tanker om nogle af de karakteristika, som byerne havde på hans tid, fx at San Gimignanos strittende, krigeriske adels-tårne måtte have fået ham, fredsstifteren til at overveje karakteren af de stridigheder, der fandt sted i byen.

Og vi kommer om ad både Katarina af Siena og Camaldolensernes kloster, før vi i Arezzo, La Verna og Montecasale for alvor kommer tilbage på "hovedvejen" og møder Frans igen i Giotto's billede af de onde ånder i Arezzo og Fioretto's skildringer af, hvordan Frans prøver nye kandidater til ordenen i lydighed ved at lade dem plante kålplanter med roden i vejret(!)

Frans var ikke alene – i løbet af kort tid sluttede mennesker i tusindvis sig til hans bevægelse. Og inden vi til sidst vender tilbage til Assisi, bliver vi præsenteret for en række af de mest betydningsfulde. I Assisi er det igen den aktuelle Frans vi møder:

Han har været med til at inspirere til interreligiøs dialog, hans by blev mødestedet, da Johannes Paul II indbød religiøse ledere til bøn for freden, han er gennem sin livsstil og sit "ægteskab med fru fattigdom" og sin generøsitet overfor andre en bestandig provokation for vores materialisme. Og han er blevet en inspirator for den mere end nogensinde nødvendige nænsomhed overfor den skabte verden.

Han er med Jørgen Johansens ord "et billede på forandringens mulighed" men også den, i hvem vi konfronteres med den eksistentielle sårbarhed og udsathed.

Vi får vandret med Frans gennem hans samtid, og han følger os ind i vores nutid. Der er på mange måder en god bog, men der kunne godt have været redigeret kraftigere i det, som fører os ind på biveje i forhold til det, som er bogens hovedspor. Det gælder især når forfatteren tager os med gennem det italienske landskab, hvor han undertiden slipper følgeskabet med Frans eller nøjes med hypoteser om, hvad Frans ville have tænkt i en given sammenhæng.

Gunnar Bach Pedersen

Med Frans på korstog

af Gunnar Bach Pedersen

For otte hundrede år siden, i 1219, hvor Valdemar Sejr var på det korstog i Estland, hvor Dannebrog ifølge sagnet faldt ned fra himlen, drog også Frans af Assisi på korstog.

Det var det femte korstog, hvor den kristne korstogshær lå i Egypten ved Nilens delta.

Med islams udbredelse i det 7. århundrede var kristendommens hellige steder kommet under muslimsk styre. Her levede muslimer, kristne og jøder fredeligt sammen. Men alligevel opstod der en bevægelse for at befri Jerusalem og i 1099 lykkedes det korstogshæren i det

første korstog at erobre Jerusalem - efterfulgt af en massakre på både muslimer og jøder. Og der blev etableret fire kristne kongedømmer, som dog kun bestod til 1189, hvor den muslimske hær under ledelse af Saladin igen erobrede Jerusalem.

På det fjerde laterankoncil i 1214 forsøgte pave Innocens III at få etablere et nyt korstog, det femte. Det fjerde havde været en regulær skandale, idet korsridderne i stedet for at drage til det hellige land lod sig bestikke af Venezia til at erobre og plyndre Venezias rival, det kristne Konstantinopel. Pavens død forsinkede det femte korstog, som derfor først drog af

Frans indskiber sig i Ancona for at rejse til korstogshæren. (Gaetano Bocchetti 1936)

sted til Egypten, hvor det erobrede byen Damietta. Strategien var at erobre dette center for muslimsk magt (og bemægtige sig dets rigdomme) og så bruge denne erobring som led i en forhandling, som til gengæld skulle give adgang til Jerusalem og reetablering af de fire kristne kongeriger.

Sådan var situationen, da også Frans indskibede sig for at drage til begivenhedernes centrum. Nok havde Frans tidligere i sit liv haft ridderdrømme og havde også haft mislykkede forsøg på at virkeliggøre dem. Men nu var hans hensigt ikke at slutte sig til korstogshæren. Ja, vi ved ikke konkret, hvad hans formål var med at drage af sted; måske vidste han det knap selv.

Det kan have været et kald til mission, til at forkynde det glædelige budskab ud over kristenhedens grænser. Det kan også have været et ønske om at opleve martyrdøden.

I hvert fald opførte han sig helt usædvanligt - han blev ikke i sikkerhed sammen med dem, som "var på hans side". Han forlod korsfarerlejen og begav sig over Nilen mod fjenden, ubeskyttet og kun sammen med en anden franciskaner, broder Illuminato. De blev fanget og først behandlet hårdt, men blev så ført for sultanen. Han hed Al Malik Al Kamal og var barnebarn af den Saladin, som havde besejret den kristne magt i området 30 år tidligere. De to brødre blev nemlig antaget for at være udsendte af lederne af den kristne hær. Dette var jo absolut ikke

tilfældet. Tværtimod! Den ene af de to ledere kardinal Pelagius så på Frans med stor mistro. Men Frans betragtede sig alligevel som en udsending, ikke fra korstogslederne, men fra Himlens og jordens herre. Og han forkyndte evangeliet for sultanen, som dog ikke lod sig omvende til den kristne tro. Men han talte længe sammen med ham om disse spørgsmål og tillod ham han fremføre sin tro på Gud som den treenige og på Jesus som Guds Søn.

Jeg har set sultanen skildret som dybt religiøs person, og en vis og human hersker, som nogle har ment skulle være præget af sufismens muslimske mystik. Efter dette første eksempel på kristen-muslimsk dialog, så sendte sultanen Frans uskadt tilbage med gaver, som Frans ud fra sin holdning til ejendom og fattigdom nægtede at modtage, bortset fra et horn af elfenben, som stadig opbevares i relikviekapellet i San Franscesco-basilikaen i Assisi.

Selv om Frans ikke var forhandler for korsfarerhæren, så kan det godt være ham, der bragte sultanens tilbud tilbage. Det ville da i hvert fald passe i vores bilde af ham som fredsstifter. For sultanen var villig til at udveksle den mistede by Damietta mod at acceptere et kristent herredømme over Jerusalem. Det var et tilbud, som den militære leder Jean de Brienne godt kunne acceptere, men det blev afvist af den anden leder kardinal Pelagius.

Så krigen fortsatte og endte i øvrigt med

Frans hos sultanen (Benozzo Gozzoli 1450)

Billedet viser to ”begivenheder”, som er blevet fortalt om Frans besøg hos sultanen:

Han skulle have tilbudt at bevise sandheden i sin kristne tor ved at gå gennem ild.

Sultanen skulle have forsøgt, om det var muligt at en smuk kvinde kunne forføre ham og derved afsløre ham som hykler.

korsfarernes nederlag, så de måtte vende hjem med uforrettet sag.

Disse begivenheder i Frans’ historie er naturligvis blevet tolket forskelligt. Ja, der er få kilder til begivenhederne, men der er mange tolkninger.

Der er dem, som har set Frans’ besøg hos sultanen som udtryk for en konfrontatorisk holdning overfor islam - det gælder jo særligt dem, som på forhånd ser islam som den store fare. Det er også blevet ført frem af dem, som har ønsket at kritisere pavens besøg i muslimske lande.

At Frans næppe har optrådt aggressivt antiislamisk, det afsløres af, at sultanen satte så stor pris på ham, som historien viser. Frans har sikkert optrådt i overensstemmelse med sine egne ordensregler, som tilsiger dem, som vil tage til ”sarcenere og andre vantro”, at ”de ikke skal lave strid eller disput, men underordne sig enhver menneskelig ordning for Herrens skyld og vedkende sig at være kristne” - og så ”når de ser, at det behager Herren,

skal de forkynde Guds ord for at de må komme til tro ...”

De, som vil tage Frans til indtægt for deres antiislamiske holdninger, bygger ofte på et dokument, som skulle være skrevet af Frans’ ledsager på besøget hos sultanen. Men det er i virkeligheden meget senere. Og vi ved jo selv fra sagnet om Dannebrog, som kan føres tilbage til 1500-tallet, at sådanne senere beretninger ikke er historisk troværdige.

Frans kan ikke tages til indtægt for islamofobiske holdninger. Han mødte muslimer på samme måde som andre. De var mennesker, for hvem han skulle forkynde evangeliet.

Det er altså ikke nødvendigt at vælge mellem at gøre Frans til korsfarer eller at gøre ham til kryptomuslim.

I Sacro Convento i Assisi har de - naturligt nok - lavet en stor udstilling for at fejre 800-året. Og her hedder det stiltfærdigt om Frans’ besøg, at han derved viste, ”at det er muligt at tale med muslimer”.

Forårsrejse 2019

Eva Veilyts rejsedagbog

Fredag d. 31 maj

Gunnar havde checket os alle ind, så vi skulle kun aflevere bagagen. Vi var 29 i alt. Vi var i Rom til tiden, og fandt den reserverede bus. I Assisi stoppede vi ved kirkegården og steg over i 4 af Micheles store taxier. Indlogering i værelserne, og middag i klostret. Efter maden gik vi næsten alle op på torvet og fik en drink.

Lørdag d. 1. juni

Fælles rundtur i byen, hvor vi så "det sædvanlige". Drak kaffe og gik i San Ruf-

fino, hvor tårnet, for en gangs skyld var åbent. Flot udsigt og 150 trin. Efter frokost hos søstrene gik Brita og jeg en tur til den lille Santo Stefano, som er en meget enkel og smuk kirke.

Hele gruppen mødtes ved San Francesco (underkirken), hvor vi i år ikke blev vist rundt af broder Theodor (som havde en dårlig skulder og var på hospitalet), men derimod blev vist rundt af en engelsktalende broder. Kl 17.45 vesper i Santa

Portiuncola - fotograferet gennem den åbne hovedport i den store basilika.

Chiara. Middag og bagefter fælles præsentation på terrassen.

Søndag d.2. juni

Efter morgenmad og vores egen gudstjeneste til messe i Santa Maria Maggiore, hvor der også var barnedåb (en lille dreng, Gregorio), lang højtidelighed, med megen applaus. Meget hyggeligt.

Om eftermiddagen 23 grader, og strålen sol og udflugt til la Rocca, meget flot udsigt, især fra tårnet. Skulle bagefter mødes med en gruppe fra Roskilde i den yndige have tæt på Johs. Jørgensens hus, Giardino San Lorenzo. Herefter til Johs. Jørgensens hus, hvor Gunnar fortalte om ham. På vej ned kiggede vi ind i Santa Maria delle Rose, hvor flere købte en lille madonnafigur, som kunne holdes i hånden på forskellig måde.

Så til restaurant La Rocca, hvor vi spiste en rigtig god middag.

Mandag d. 3. juni

Efter morgenmad og -sang, spadserede vi til Santa Maria degli Angeli, hvor vi så Portiuncula, på vejen så vi det sted hvor Frans havde taget afsked med Assisi.

Efter frokost kørte vi med 4 taxier til Eremo delle Carceri hvor Frans havde en celle. Vi gik tur i skoven og sang (som vi plejer). Derefter videre til Monte Subasio hvor vi fandt vilde orkideer og mange andre blomster.

Vi kørte videre til Spello, men kirken med Pinturicchios billeder var desværre stadig under restaurering - øv!

På vejen hjem var vi forbi Rivotorto,

Blomster på Monte Subasio

hvor Frans og hans brødre havde haft deres første hytter.

Tirsdag d. 4. juni

Tidligt oppe og så afsted mod Torgiano, hvor vi først besøgte et vinmuseum, og bagefter et olivenmuseum. Begge dele sponsoreret af vinfirmaet Lungarotti. Efter udstillinger besøgte vi Lungarottis vingård, hvor en dygtig ung kvinde viste rundt og fortalte om processen ved vinframstilling. Herefter meget fin frokost med vine.

Så gik turen videre til Montefalco, hvor vi så museet med Gozzolis fresker af Frans, og en del andre ting. Kirken var også blevet en del af museet. Fantastisk!! Hjemme i Assisi spiste vi aftensmad på "Le Terrazze di Properzio" - vi sad ude på en stor terrasse og kunne nyde solnedgangen og den fremragende mad. Fin aften!

Onsdag d. 5. juni

Efter morgensang gik vi ned til den store vej og ventede på bussen, der skulle køre os til La Verna. På vejen kørte vi forbi Montecasale, hvor Frans havde opholdt

Hele gruppen i haven ved bispegården efter besøg i Memoria-museet

sig, og også Antonius af Padova og Bonaventura. Frans kom her, når han var på vej til La Verna, - et yndigt sted.

Herefter gik turen til La Melosa, hvor vi spiste frokost, som sædvanlig god og rigelig mad. Så gik turen til La Verna - tidebøn og procession, som sædvanlig. Derefter besøgte vi grotten hvor Frans sov, og stedet hvor han fik stigmaterne. Det havde været en meget lang tur til La Verna på grund af vejarbejde. Da vi skulle hjem, regnede vi med fri bane, men vi blev stoppet af politiet, og måtte køre slalom mellem halmballer på grund af et bilvæddeløb.

Hjemme igen, aftensmad, og bagefter læste Gunnar højt af "Fioretti", hyggeligt.

Torsdag den 6. Juni

Efter morgenmad og -sang spadserede vi til San Damiano, som altid et stemningsfuldt besøg.

Fri leg efter frokost, Brita og jeg gik til Anfiteatro Romano og rundt til andre steder.

Sidst på dagen kl.17, gik vi til Santo Stefano fordi vi troede der var messe, det var der desværre ikke. Fælles spising og kaffe o.l. på torvet.

Fredag den 7. juni

Så var der besøg i MEMORIA museet, rundvisning ved en kustode. Sidste år gik vi selv rundt, det var faktisk bedre, vi kunne selv læse alt. Vi havde først været

---

inde i kirken Santa Maria Maggiore, hvor en ung broder fortalte om kirken (på engelsk), han gik videre til Santuario Spogliazione, og fortalte historien om Frans tilbagelevering af sine klæder til faderen og Frans' afvisning af hans biologiske far. Frieftermiddag (Brita og jeg besøgte den store kirkegård, meget interessant)

Aften: Fest med søstre, vi kunne sidde i gården i det varme vejr, masser af sang og latter, slik vin og dejligt samvær. Både søstre og flere af gæsterne optrådte, Hans spillede og sang (eget værk), og Bent havde trompeten med, så han gav flere numre.

Lørdag den 8 juni

Efter morgenmad afrejse fra Assisi. Vi skulle besøge klostret Le Celle, det lå i et bjergområde, så vi kørte først meget højt op og bagefter langt ned, ad snoede og stejle veje, meget smukt område, hvor vi ikke havde været før. Lille bus på grund af de smalle veje, men Massimo var som altid en fremragende chauffør. Le Celle var et af de steder hvor Frans jævnligt trak sig tilbage, når han var undervejs.

Eva Poletti guidede både her og senere i Cortona, hvor vi spiste frokost og så et lokalt museum, bl.a. en "bebudelse" af Fra Angelico, og andet. Meget fin by (i Toscana).

Så af sted mod Bologna. Nem indcheckning,

Assisi-Kredsen
Marianne Plum
Teglværksgade 3, 1.th.
DK-2100 København Ø

Returneres ved varig adresseændring

POST

B

PP

DANMARK

BESTYRELSEN

Gunnar Bach Pedersen, formand
Bjerggården 20, 4.tv., 2635 Ishøj
tlf 23 60 82 70
gbp@assisi-kredsen.dk

Marianne Plum, sekretær
Teglværksgade 3, 1.th., 2100 Kbh Ø
tlf 20 28 25 03
plum@assisi-kredsen.dk

Bo Høgh Rasmussen, kasserer
Ved Bellahøj Nord 3A, 2700 Brønshøj
tlf. 30 50 87 04
bohoegh@gmail.com
Bankkonto:
reg. nr. 5361 konto nr. 0262776

Frederik Hjerrild
Dirch Passers Allé 17, 3.th.,
2000 Frederiksberg
tlf. 61 79 50 55
frederikhjerrild@gmail.com

Susanne Gram Larsen
Mathilde Parken 5, st.th., 3400 Hillerød
tlf. 20 64 00 46
sglarsen@mail.dk

Eva Rungwald
Løvevej 10, 2610 Rødovre
tlf. 36 41 33 96 ditrung@privat.dk

Gert Ryom-Hansen
Vennemindevej 2, 2.th., 2100 Kbh Ø
tlf. 61 46 73 70
gertryomhansen@gmail.com

Johan Petersen
Kulsviervej 95 B, 2800 Lyngby
tlf 28 71 94 15
johanaapetersen@gmail.com

Finn Günther
Knudskovparken 87B, 4300 Holbæk
tlf. 64 65 05 40
finn@famgunther.dk

NYT FRA ASSISI-KREDSSEN

redigeres af

Marianne Plum (ansv) og Gunnar Bach Pedersen
Henvendelser vedr. bladet: nyt_fra@assisi-kredsen.dk

Assisi-Kredsen på Internet: www.assisi-kredsen.dk
Søg på Facebook efter: Assisi-Kredsen

Nyt fra Assisi-Kredsen
ISSN 1395-8798